

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/20/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217604
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217604.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova ul. 25, IČO: 35 807 598, zast. Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, za ktorú koná ako advokát a konateľ doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniam Okresného súdu Nitra zo dňa 29. septembra 2014, č. k. 12C/100/2013-83 a zo dňa 18. novembra 2014, č. k. 12C/100/2013-119, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa zo dňa 29. septembra 2014, č. k. 12C/100/2013-83 a zo dňa 18. novembra 2014, č. k. 12C/100/2013-119 p o t v r d z u j e.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 OSP) uznesením zo dňa 29.09.2014, č. k. 12C/100/2013-83 uložil žalobcovi: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia zaplatil zaplatil * v kolkoch na rube tohto tlačiva, ak súdny poplatok neprevyšuje sumu 300,- eur, *) pripojenou poštovou poukážkou, *) príkazom na úhradu na účet Údaje potrebné na úhradu platby: IBAN: Z Z. SK BX S. A., F. XX, XXX XX Bratislava XX, konš. symbol XXXX, variab. symb. XXXXXXXXXXXX, súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20,- € (§ 2 ods. 4, § 5 ods. 1 písm. a), § 6 ods. 2, § 7 ods. 10, § 8 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch (pol. č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov). V odôvodnení uznesenia poukázal na to, že vo vyššie uvedenej právnej veci podal žalobca odvolanie voči rozsudku, pričom nezaplatil súdny poplatok za odvolanie splatný podaním odvolania (§ 5 ods. 1 písm. a) a § 8 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.). Súd preto uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške podľa sadzobníka súdnych poplatkov účinného ku dňu začatia odvolacieho konania. Ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, žiadajúc odvolací súd, aby napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poznamenal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie (§ 169 ods. 1 OSP), neobsahuje žiadne dôvody, a to skutkové ani právne, ktoré viedli súd k vydaniu predmetného rozhodnutia. Nedostatok odôvodnenia ako dôvod na zrušenie uznesenia o uložení povinnosti zaplatiť poplatok za odvolanie podľa položky 7a) konštatoval v množstve vecí napr. Krajský súd v Žiline ako v konaní sp. zn. 8Co/295/2013.

Konštatoval, že žalobcovi bol vyrubený poplatok vo výške 20,- eur za podané odvolanie, avšak tento poplatok sa podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako odvolanie, dovolanie

a pod. Poukázal na dôvodovú správu k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch, čl. II k bodu 3, že žaloby sa budú spoplatňovať podľa Položky č. 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Podľa pozmeňujúceho návrhu k vládnemu návrhu zákona sa v nadväznosti na zrušenie vecného oslobodenia pri žalobách na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa navrhlo zaviesť paušálny súdny poplatok pre tieto žaloby vo výške 20,- eur, čím sa jednak čiastočne zohľadňuje účel vládného návrhu a súčasne sa zlepšuje v porovnaní s vládnym návrhom prístup k spravodlivosti v týchto veciach, pretože sa nebude vyberať poplatok podľa percentuálnej sadzby (položka 1), ale práve ako paušálny poplatok, ktorý je podstatne nižší. Dodal, že v predmetnej veci podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd teda nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, a preto nemal byť vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Vyššie uvedené závery považoval za súladné s publikovaným rozhodnutím všeobecného významu, a to rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 29. marca 2007, sp. zn. 4 Cdo 39/2007. Taktiež ani v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Takýmto konaním súdu mu bola v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Takéto konanie súdu považoval za zásah do základného práva žalobcu na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR. Poznámene, že v § 1 zákona o súdnych poplatkoch je vyjadrená ústavná zásada vyplývajúca z čl. 59 ods. 2 Ústavy, podľa ktorej dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona. Súdny teda vyberajú súdne poplatky za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú za návrh a za úkony štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov. V tejto súvislosti zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR vylúčené. S poukazom na uvedené, ak je účastníkovi konania v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. ukladaná poplatková povinnosť tam, kde ju nemá, predstavuje takýto zásah zo strany štátu spravidla i zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu ako aj práva upraveného čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR. Domnieval sa, že súd je pri výkone svojej rozhodovacej právomoci viazaný čl. 2 ods. 2, a teda platí, že môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Navyše dodal, že podľa ust. § 18ca ZoSP z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012.

V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ ZoSP konanie vo veciach náhrad škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Okresného súdu Komárno sp. zn. 8C/842/2012 zo dňa 16. 10. 2013 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 16C/174/2012 zo dňa 03. 01. 2014.

Žalobca podal na Okresný súd Nitra dovolanie zo dňa 18.09.2014 proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 20.06.2014, sp. zn. 8Co/430/2013.

Okresný súd Nitra Výzvou zo dňa 25.09.2014, sp. zn. 12C/100/2012 vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy zaplatil súdny poplatok za dovolanie, ktorý je 40,- € (pol. č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov a § 6 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch) v kolkochoch na rúbe tohto tlačiva alebo príkazom na úhradu na účet súdu, č. účtu: SK 88 8180 0000 0070 0016 0540, konštantný symbol: 0558, variabilný symbol: 4143863214. Žalobcu poučil, že ak nebude poplatok v určenej dobe zaplatený, súd konanie zastaví (§ 10 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. v znení zmien a doplnkov). Pred zaplatením celého poplatku v správnej výške nemôže súd vo veci konať.

Proti tejto Výzve podal žalobca odvolanie, v ktorom však uviedol, že ho dáva proti uzneseniu na úhradu súdneho poplatku za dovolanie sp. zn. 12C/100/2013. Konštatoval, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie a keďže neobsahuje žiadne skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, žalobca to môže iba hádať. Zopakoval tie isté dôvody, ktoré uviedol aj v odvolaní proti napadnutému uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie a dodal, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobcovi bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. uložená poplatková povinnosť tam, kde ju nemal. Použité analógie legis je v

prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy vylúčené. Žiadal prvostupňový súd, aby s poukazom na ust. § 210a OSP odvolaniu v celom rozsahu vyhovel a napadnuté uznesenie zrušil bez náhrady a ak tento postup prvostupňový súd nevyužije, žiadal odvolací súd, aby napadnuté uznesenie / výzvu v celom rozsahu zrušil bez náhrady.

Ďalším uznesením zo dňa 18. novembra 2014, č. k. 12C/100/2013-119 súd prvého stupňa dovolacie konanie zastavil a o trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia o zastavení dovolacieho konania uviedol, že žalobca sa písomne podaným návrhom doručeným dňa 28.09.2012 domáhal od žalovaného zaplataenia majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, keď Okresný súd Levice o návrhu na vydanie poverenia rozhodol po zákonnej lehote a nesprávne. Okresný súd Nitra rozsudkom návrh zamietol. Proti predmetnému rozsudku podal žalobca odvolanie. Krajský súd v Nitre rozsudkom napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Proti rozsudku KS v Nitre podal žalobca dovolanie na poštovú prepravu dňa 18.09.2014. Okresný súd Nitra Výzvou vyzval žalobcu na zaplataenie súdneho poplatku za podanie dovolania vo výške 40,- eur v lehote 10 dní a zároveň ho poučil, že ak nebude súdny poplatok v určenej dobe zaplataený v správnej výške, súd konanie zastaví. Predmetná výzva bola žalobcovi doručená dňa 16.10.2014. Proti predmetnej výzve podal odvolanie, kde konštatuje, že napadnuté uznesenie neobsahuje odôvodnenie, t.j. žiadne dôvody, skutkové a právne dôvody. Zároveň uvádza, že pol. 7a sadzobníka, v zmysle ktorej bola žalobcovi uložená povinnosť uhradiť súdny poplatok za dovolanie sa aplikuje na žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, t.j. spoplatnením podlieha len úkon podanie žaloby. Žalobca má za to, že súd nie je oprávnený svojvoľne si rozširovať okruh úkonov. Na záver poukazuje na prechodné ustanovenie § 18ca zákona o SP, v zmysle ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.9.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.9.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.9.2012, pričom žaloba bola podaná pred 01.10.2012, teda sa konanie začalo pred účinnosťou zákona č.286/2012 Z. z.

Po preskúmaní obsahu spisového materiálu a citácií ustanovení § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a/, § 5 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 2, § 10 ods. 1 a § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, v znení neskorších predpisov, prvostupňový súd konštatoval, že je potrebné postupovať v zmysle § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch a konanie zastaviť, pretože žalobca súdny poplatok za dovolanie v lehote 10 dní nezaplatil. K podaniu žalobcu zo dňa 28.10.2014 (odvolanie) súd uviedol, že v § 169 ods. 1 OSP je uvedená povinnosť odôvodniť písomné vyhotovenie uznesenia, pričom súd uložil žalobcovi povinnosť uhradiť súdny poplatok za dovolanie výzvou v zmysle § 10 ods. 1 zákona o SP, čiže nie je možné na výzvu aplikovať ustanovenia, ktoré určujú formu uznesenia. Dodal, že v predmetnej výzve bol žalobca informovaný, že súdny poplatok sa uložil v zmysle pol. 7a sadzobníka a že poplatková povinnosť vznikla podaním dovolania. Súd poplatok za dovolanie vo výške 40,- eur určil v zmysle § 5 ods. 1 písm. a) zákona o SP, nakoľko poplatková povinnosť vznikla podaním dovolania a jeho výška je stanovená v zmysle § 6 ods. 2 posledná veta zákona o SP, ako dvojnásobok poplatku stanoveného v sadzobníku, t.j. pol. 7a - 20,- eur, 2 x 20,- eur. Zároveň súd poznamenal, že dovolacie konanie je samostatným konaním, a preto nie je možné poukazovať na prechodné ust. § 18ca zákona, pretože dovolacie konanie začalo dňa 19.09.2014 podaním dovolania na súd, a preto bolo na mieste uložiť súdny poplatok, keď konanie začalo až po účinnosti zákona, t.j. po 01.09.2012. Poplatková povinnosť za podanie dovolania nie je uvedená v prílohe zákona o SP ako samostatný typ úkonu, resp. konania s uvedením výšky súdneho poplatku, ale je vyjadrená všeobecne v § 6 ods. 2 zákona o SP v spojení s § 5 ods. 1 písm. a) zákona. S poukazom na uvedené súd postupoval v medziach zákona a nakoľko súdny poplatok žalobca za dovolanie neuhradil, súd konanie v zmysle § 10 ods. 1 zákona o SP zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie vo veci bolo zastavené.

Aj proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie odôvodniac ho tým, že súd vyrubil súdny poplatok za dovolanie podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb., hoci podľa tejto položky sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Sopotlatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie, a pod. Uviedol podobnú argumentáciu ako pri predchádzajúcich, hore uvedených odvolaniach a s poukazom na uvedenú právnu argumentáciu je zrejmé, že u žalobcu neexistuje legálna povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané dovolanie, preto ani nemôže existovať dôvod na zastavenie konania pre nesplnenie neexistujúcej povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Žalobca podal dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané dovolanie. V prílohe zákona č. 71/1992 Zb.

(Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Žiadal odvolací súd, aby napadnuté uznesenie o zastavení konania zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 212 ods. 1 OSP, o odvolaniach rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že nie sú dôvodné, preto obe napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa ako vo výroku vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O odvolaní žalobcu proti výzve súdu prvého stupňa z 25.09.2014 sp. zn. 12C/100/2013 odvolací súd nerozhodol, pretože nešlo o súdne rozhodnutie, ktoré možno napadnúť odvolaním.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Koncepcia zjednodušeného rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle § 219 ods. 2 OSP vychádza zo situácie, že ak odvolací súd zastáva názor, že prvostupňový súd nielen vecne správne rozhodol, ale v odôvodnení sa správne argumentačne vysporiadal so skutkovým stavom i právnym posúdením, v takom prípade nemusí vyhotovovať štandardné rozhodnutie (s náležitosťami podľa § 157 ods. 2 <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3406813&FragmentId2=3406813>>), ale obmedzí sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd zároveň môže doplniť ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Využitie tohto oprávnenia získava takmer charakter povinnosti v prípade, že účastník v odvolaní, ktorého (aj) dôvodmi je odvolací súd viazaný (§ 212 ods. 1 <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3407000&FragmentId2=3980040>>), uvedie úvahy, či už vo väzbe na skutkový stav alebo právne posúdenie, s ktorými sa prvostupňový súd nezaoberal. Veľakrát ide o vyjadrenia, ktoré sú až reakciou na závery prvostupňového súdu, preto logicky predstavujú novú argumentačnú bázu. V tomto smere je potrebné zdôrazniť, že právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako neoddeliteľnej súčasť práva na spravodlivý súdny proces neznamená povinnosť súdu dať odpoveď na všetky argumenty účastníka, ale len na argumenty zásadného významu, t. j. pre vec rozhodujúce.

Odvolací súd sa stotožňuje s oboma napadnutými uzneseniami prvostupňového súdu a s ich odôvodneniami a k námietkam žalobcu že napadnuté uznesenie z 29. septembra 2014, č. k. 12C/100/2013-83 neobsahuje žiadne dôvody, preto je nepreskúmateľné, odvolací súd poznamenáva, že aj keď riadne odôvodnenie uznesenia, rovnako ako rozsudku, je súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy SR, stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti spočívajúce len v uvedení, že ide o súdny poplatok za podané odvolanie s uvedením konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov v konkrétnej veci a príslušných zákonných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 OSP a nenapĺňa intenzitu odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Podstatou súdneho rozhodovania je totiž poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv, a nie prepätý formalizmus pri koncipovaní súdneho rozhodnutia. K námietke, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, ale spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie a dovolanie, odvolací súd dodáva, že tento právny názor žalobcu neberie na zreteľ ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch, a to § 2 ods. 4 tohto zákona, podľa ktorého poplatníkom je ten, kto podal odvolanie a ten, kto podal dovolanie, § 5 ods. 1 písm. a), podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania a dovolania a § 6 ods. 2, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej a poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku. Výklad žalobcu je účelový, je v rozpore so zákonom i zámerom zákonodarcu a viedol by k záveru, že v podstate žiadne odvolacie konanie, prípadne dovolacie konanie by nepodliehalo súdnemu poplatku,

keďže poplatková povinnosť za odvolanie, či dovolanie voči žiadnej žalobe v sadzobníku súdnych poplatkov uvedená nie je. Rozhodnutím súdu prvého stupňa nedošlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a použitiu analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku, pretože prvostupňový súd iba aplikoval ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch. K argumentácii žalobcu v odvolaní s poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 39/2007, odvolací súd uvádza, že z uvedeného rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že pokiaľ nie je stanovená sadzba súdneho poplatku za určitý druh konania v sadzobníku, teda pokiaľ určité konanie nie je ako poplatkový úkon uvedené v sadzobníku, v rámci tohto konania nevzniká ani poplatková povinnosť za odvolacie konanie. V danom prípade však už v čase podania odvolania a dovolania poplatková povinnosť za tento druh konania - žaloba na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, bola stanovená.

K prechodnému ustanoveniu § 18ca odvolací súd dodáva, že toto ustanovenie stanovuje, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012 sa vyberú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012. Keďže v danej veci bolo odvolanie proti prvostupňovému rozsudku zo dňa 8. júla 2013, č. k. 12C/100/2013-48 podané dňa 28. 10. 2013, a v prípade uznesenia súdu prvého stupňa zo dňa 29. septembra 2014, č. k. 12C/100/2013-83 išlo o súdny poplatok za odvolacie konanie a dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 20. júna 2014, č. k. 8Co/430/2013-67 bolo podané dňa 18. 09. 2014, teda oba uvedené opravné prostriedky boli podané až po 30. 09. 2012, nešlo ani o úkony, ani o konania začaté do 30. 09. 2012, preto, ak súd prvého stupňa vyrubil žalobcovi za podané odvolanie súdny poplatok podľa položky 7 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov, jeho rozhodnutie je vecne správne a ak po výzve súdu na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie žalobca nezaplatil súdny poplatok za dovolanie, hoci bol poučený o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku, potom je aj rozhodnutie súdu prvého stupňa o zastavení konania o dovolaní žalobcu tiež vecne správne, preto odvolací súd obe napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Záverom odvolací súd poukazuje aj na Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. decembra 2015 k otázke vzniku poplatkovej povinnosti v odvolacom a dovolacom konaní, ak v čase podania žaloby bolo konanie oslobodené od súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. V tomto stanovisku najvyšší súd uvádza, že „Ak bolo odvolanie (dovolanie) podané po 30. septembri 2012, vzťahuje sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom (dovolacom) konaní právna úprava účinná od 1. októbra 2012, i keď konanie vo veci samej na súde prvého stupňa začalo pred 30. septembrom 2012.“ Ďalej sa v uvedenom stanovisku poukazuje na to, že „Občianske súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. v znení pred 1. októbrom 2012 ex lege vecne oslobodené od súdneho poplatku. Zákom č. 286/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 286/2012 Z.z.“), došlo k novelizácii zákona č. 71/1992 Zb., ktorou bolo s účinnosťou od 1. októbra 2012 vypustené ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb.

Z intertemporálneho (prechodného) ustanovenia § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po tomto dni. Pri výklade tohto ustanovenia treba vychádzať z celého kontextu zákona č. 71/1992 Zb. a použiť definície pojmu poplatkový úkon (§ 1 zákona č. 71/1992 Zb.), ako aj vznik poplatkovej povinnosti (§ 5 zákona č. 71/1992 Zb.) a ostatné pojmy používané v zákone č. 71/1992 Zb. Stanoviská a rozhodnutia vo veciach občianskoprávnych Zbierka stanovísk NS a súdov SR 1/2016. Ak bol poplatkový úkon navrhnutý, alebo ak je v Sadzobníku ustanovený súdny poplatok za konanie a konanie začalo do 30. septembra 2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity, avšak iba vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do uvedeného dňa (t.j. do 30. septembra 2012). V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 zákona č. 71/1992 Zb. podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom (podobne je to v prípade dovolania). Ak bolo odvolanie (dovolanie) podané po 30. septembra 2012, i keď samotné konanie na súde prvého stupňa začalo do 30. septembra 2012, vzťahuje sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom (dovolacom) konaní právna úprava účinná po 30. septembri 2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka v znení účinnom od 1. októbra 2012 sa za žalobu o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom platí súdny poplatok vo výške 20 Eur. Ak je ustanovená sadzba za konanie, myslí sa tým konanie na

jednom stupni (§ 6 ods. 2 prvá veta zákona č. 71/1992 Zb.). Poplatok podľa rovnakej sadzby sa ale vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Za dovolanie sa vyberá poplatok vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v Sadzobníku. Z uvedeného vyplýva, že sám zákonodarca pre poplatkové účely rozlišuje medzi konaním na prvom stupni a konaním odvolacím a dovolacím. Poplatková povinnosť za odvolanie (dovolanie) sa posudzuje v každom z týchto konaní samostatne, a to podľa právneho stavu platného v čase začatia odvolacieho (dovolacieho) konania.

Na opodstatnenosti právneho názoru, ktorý je vyjadrený v právnej vete tohto stanoviska, nič nemení skutočnosť, že pri položke 7a Sadzobníka nie je žiadna osobitná zmienka (poznámka) o platení súdneho poplatku za odvolanie a dovolanie. Ak totiž položka neobsahuje žiadnu poznámku, alebo v poznámke nie je zmienka o platení odvolania a dovolania, postupuje sa podľa § 2 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 5 ods. 1 písm. a/ a § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1992 Zb.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keď si ich náhradu neuplatnil. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.